

## İÇİNDEKİLER

|                                                                                                                                 |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. GİRİŞ.....</b>                                                                                                            | <b>1</b>  |
| 1.1. Kitabın Amacı ve Önemi .....                                                                                               | 1         |
| 1.2. İstihbarat Nedir, Ne Değildir? .....                                                                                       | 2         |
| <b>2. 2937 SAYILI DEVLET İSTİHBARAT HİZMETLERİ VE<br/>MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI KANUNU'NUN<br/>TARİHSEL GELİŞİMİ .....</b>     | <b>7</b>  |
| 2.1. 644 Sayılı Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu Dönemi.....                                                                   | 7         |
| 2.2. 2937 Sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli<br>İstihbarat Teşkilatı Kanunu Dönemi .....                              | 8         |
| <b>3. 2937 SAYILI DEVLET İSTİHBARAT HİZMETLERİ VE<br/>MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI KANUNU MADDELERİNİN<br/>AÇIKLAMALARI .....</b> | <b>11</b> |
| 3.1. Madde 1 Açıklama ve Notlar .....                                                                                           | 11        |
| 3.2. Madde 2 Açıklama ve Notlar .....                                                                                           | 13        |
| 3.3. Madde 3 Açıklama ve Notlar .....                                                                                           | 15        |
| 3.4. Madde 4 Açıklama ve Notlar .....                                                                                           | 20        |
| 3.4.1. Maddede Yer Alan “Milli Güvenlik” Kavramına<br>İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri.....                                  | 28        |
| 3.4.2. Görev Tanımı Sorunu ve Çözüm Önerileri.....                                                                              | 33        |
| 3.5. Madde 5 Açıklama ve Notlar .....                                                                                           | 40        |
| 3.6. Madde 6 Açıklama ve Notlar .....                                                                                           | 45        |
| 3.6.1. Birinci Fıkranın (a) Bendi.....                                                                                          | 45        |
| 3.6.2. Birinci Fıkranın (b) Bendi.....                                                                                          | 47        |
| 3.6.3. Birinci Fıkranın (c) Bendi.....                                                                                          | 53        |
| 3.6.4. Birinci Fıkranın (d) Bendi.....                                                                                          | 61        |
| 3.6.5. Birinci Fıkranın (e) Bendi.....                                                                                          | 61        |
| 3.6.6. Birinci Fıkranın (f) Bendi.....                                                                                          | 62        |

|                                                                                                                                             |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.6.7. Birinci Fıkranın (g) Bendi .....                                                                                                     | 63  |
| 3.6.8. Birinci Fıkranın (h) Bendi.....                                                                                                      | 63  |
| 3.6.9. Birinci Fıkranın (i) Bendi .....                                                                                                     | 64  |
| 3.6.10. Birinci Fıkranın (j) Bendi.....                                                                                                     | 66  |
| 3.6.11. Maddenin 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. ve 9. Fıkraları .....                                                                           | 67  |
| 3.6.12. Maddenin On Birinci Fıkrası.....                                                                                                    | 73  |
| 3.7. Madde 7 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                       | 80  |
| 3.8. Madde 8 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                       | 83  |
| 3.9. Madde 9 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                       | 87  |
| 3.10. Madde 10 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 90  |
| 3.11. Madde 11 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 92  |
| 3.12. Madde 12 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 95  |
| 3.13. Madde 13 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 98  |
| 3.13.1. İstihbarat Servislerinin Başkanlarının Atama<br>Usullerine İlişkin Yabancı İstihbarat<br>Servislerinin Kanunlarından Örnekler ..... | 101 |
| 3.14. Madde 14 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 106 |
| 3.15. Madde 15 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 109 |
| 3.16. Madde 16 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 113 |
| 3.17. Madde 16/A Açıklama ve Notlar .....                                                                                                   | 116 |
| 3.18. Madde 17 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 118 |
| 3.18.1. Maddenin (a) Bendi.....                                                                                                             | 121 |
| 3.18.2. Maddenin (b) Bendi .....                                                                                                            | 123 |
| 3.18.3. Maddenin (c) Bendi.....                                                                                                             | 124 |
| 3.19. Madde 18 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 127 |
| 3.20. Madde 19 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 129 |
| 3.21. Madde 20 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 137 |
| 3.22. Madde 21 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 142 |
| 3.23. Madde 22 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 145 |
| 3.24. Madde 23 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                     | 147 |

|                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.25. Madde 24 Açıklama ve Notlar.....                                                                                                                          | 148 |
| 3.26. Madde 25 Açıklama ve Notlar.....                                                                                                                          | 152 |
| 3.27. Madde 26 Açıklama ve Notlar.....                                                                                                                          | 156 |
| 3.27.1. Maddenin Birinci Fıkrası.....                                                                                                                           | 157 |
| 3.27.2. Maddenin 6278 Sayılı Kanun'la Değiştirilmesi<br>Süreci.....                                                                                             | 158 |
| 3.27.3. Birinci Fıkranın Metninde Yer Alan Bazı<br>Problemler .....                                                                                             | 161 |
| 3.27.4. Maddenin İkinci Fıkrası.....                                                                                                                            | 165 |
| 3.27.5. 01-14 Ocak MİT Tırları Olayının 2937 Sayılı<br>DİHMİT Kanunu'na Etkisi.....                                                                             | 165 |
| 3.27.6. Maddenin Üçüncü Fıkrası.....                                                                                                                            | 172 |
| 3.27.7. Maddenin Dördüncü ve Beşinci Fıkrası.....                                                                                                               | 178 |
| 3.27.8. Maddenin Altıncı Fıkrası.....                                                                                                                           | 183 |
| 3.27.9. Maddenin Yedinci Fıkrası.....                                                                                                                           | 186 |
| 3.27.10. Maddenin Sekizinci ve Dokuzuncu Fıkrası.....                                                                                                           | 187 |
| 3.28. Madde 27 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                                         | 211 |
| 3.28.1. Maddenin Birinci Fıkrası.....                                                                                                                           | 213 |
| 3.28.2. Maddenin İkinci Fıkrası.....                                                                                                                            | 214 |
| 3.28.3. Maddenin Üçüncü Fıkrası.....                                                                                                                            | 215 |
| 3.28.4. Maddenin Dördüncü Fıkrası.....                                                                                                                          | 225 |
| 3.28.5. Maddenin Beşinci Fıkrası .....                                                                                                                          | 231 |
| 3.28.6. Maddenin Altıncı Fıkrası.....                                                                                                                           | 231 |
| 3.28.7. TSK Kadrolarında Devlet Memuru Sıfatıyla<br>Bulunup 2937 Sayılı DİHMİT Kanunu'nun 11.<br>Maddesi Kapsamında MİT'te Görevlendirilenlerin<br>Durumu ..... | 234 |
| 3.29. Madde 28 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                                         | 236 |
| 3.30. Madde 29 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                                         | 239 |
| 3.30.1. Yürütülen Bir Ceza Soruşturması Kapsamında<br>MİT Mensuplarının ve MİT'te Görev Yapmış<br>Olanların Tanık Olarak Dinlenilmesi.....                      | 251 |

|                                                                                                                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.30.2. Yürütülen Bir Ceza Kovuşturması Kapsamında MİT Mensuplarının ve MİT'te Görev Yapmış Olanların Tanık Olarak Dinlenilmesi.....                                                             | 254 |
| 3.30.3. CMK Kapsamında Yürütülen İşlemler Esnasında Teşkilat Başkanından İstenilen İznin Verilmemesi Halinde Yapılacak İşlemler.....                                                             | 254 |
| 3.30.4. Hukuk Muhakemeleri Kanunu Kapsamında Yürütülen Bir Yargılama Kapsamında MİT Mensuplarının ve MİT'te Görev Yapmış Olanların Tanık Olarak Dinlenilmesi.....                                | 257 |
| 3.30.5. TBMM İç Tüzüğü Çerçevesinde Kurulan Meclis Soruşturma Komisyonunca Yürütülen Bir Soruşturma Kapsamında MİT Mensuplarının ve MİT'te Görev Yapmış Olanların Tanık Olarak Dinlenilmesi..... | 259 |
| 3.31. Madde 30 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                                                                          | 266 |
| 3.31.1. Maddenin Birinci Fıkrası.....                                                                                                                                                            | 268 |
| 3.31.2. Maddenin İkinci Fıkrası.....                                                                                                                                                             | 269 |
| 3.31.3. Maddenin Üçüncü Fıkrası .....                                                                                                                                                            | 270 |
| 3.31.4. Maddenin Dördüncü Fıkrası.....                                                                                                                                                           | 271 |
| 3.31.5. Maddenin Beşinci Fıkrası.....                                                                                                                                                            | 275 |
| 3.32. Madde 31 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                                                                          | 283 |
| 3.33. Madde 32 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                                                                          | 285 |
| 3.34. Madde 33 Açıklama ve Notlar .....                                                                                                                                                          | 289 |
| 3.35. Ek Madde 1 Açıklama ve Notlar.....                                                                                                                                                         | 290 |
| 3.35.1. Maddenin Birinci Fıkrası.....                                                                                                                                                            | 290 |
| 3.35.2. Maddenin İkinci Fıkrası.....                                                                                                                                                             | 295 |
| 3.35.3. Maddenin Üçüncü Fıkrası .....                                                                                                                                                            | 300 |
| 3.36. Ek Madde 2 Açıklama ve Notlar.....                                                                                                                                                         | 315 |
| 3.36.1. 2937 sayılı DİHMİT Kanunu'nun Ek Madde 2 Hükümü Çerçevesinde MİT'in Parlamento Eliyle Denetimi.....                                                                                      | 316 |
| 3.36.2. MİT'in Parlamento Eliyle Denetimi Konusunda Sorular/Cevaplar/Bulgular.....                                                                                                               | 326 |

|                                                                                                                                                                                                                                        |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 3.37. Ek Madde 3 Açıklama ve Notlar.....                                                                                                                                                                                               | 332        |
| 3.38. Geçici Maddeler 1, 2, 3, 4, 5, 6, ve 7 Açıklama ve Notlar.....                                                                                                                                                                   | 337        |
| <b>4. TARİHTEN GÜNÜMÜZE 2937 SAYILI DEVLET İSTİHBARAT HİZMETLERİ VE MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI KANUNU'NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER .....</b>                                                                                              | <b>339</b> |
| 4.1. 2005 Yılında 5397 Sayılı Kanun ile Yapılan Değişiklikler ....                                                                                                                                                                     | 341        |
| 4.1.1. Kanun Değişikliğinin Genel Gerekçesi.....                                                                                                                                                                                       | 342        |
| 4.1.2. DİHMİT Kanununu İlgilendiren Maddelerin Gerekçeleri.....                                                                                                                                                                        | 347        |
| 4.1.3. 962 Sıra Sayılı, Esas No.: 2/546, Karar No.: 20 Sayılı İçişleri Komisyonu Raporu.....                                                                                                                                           | 348        |
| 4.1.4. TBMM İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği ve 5397 Sayılı Kanun Olarak Kanunlaşan Teklifin Tam Metni.....                                                                                                                          | 350        |
| 4.2. 2012 Yılında 6278 Sayılı Kanun ile Yapılan Değişiklikler ....                                                                                                                                                                     | 356        |
| 4.2.1. Kanun Değişikliğinin Genel Gerekçesi.....                                                                                                                                                                                       | 357        |
| 4.2.2. 164 Sıra Sayılı, Esas No.: 2/343, Karar No.: 6 Sayılı Adalet Komisyonu Raporu .....                                                                                                                                             | 357        |
| 4.2.3. Isparta Milletvekili Recep Özel'in Sunmuş Olduğu Kanun Değişikliği Teklifi ve TBMM Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği, 6278 Sayılı Kanun Olarak Kanunlaşan Teklifin Tam Metni .....                                               | 362        |
| 4.3. 2014 Yılında 6532 Sayılı Kanun ile Yapılan Değişiklikler ....                                                                                                                                                                     | 363        |
| 4.3.1. Kanun Değişikliğinin Genel Gerekçesi.....                                                                                                                                                                                       | 370        |
| 4.3.2. DİHMİT Kanununu İlgilendiren Maddelerin Gerekçeleri.....                                                                                                                                                                        | 372        |
| 4.3.3. 563 Sıra Sayılı, Esas No.: 2/2011, Karar No.: 17 Sayılı İçişleri Komisyonu Raporu .....                                                                                                                                         | 374        |
| 4.3.4. Çankırı Milletvekili İdris Şahin ve Niğde Milletvekili Alpaslan Kavaklıoğlu'nun Sunmuş Oldukları Kanun Değişikliği Teklifi ve TBMM İçişleri Komisyonunun Kabul Ederek 6532 Sayılı Kanun Olarak Kanunlaşan Metnin Farkları ..... | 385        |
| 4.4. Tüm Kanun Değişikliklerinin Madde Sıralı Listesi .....                                                                                                                                                                            | 389        |

|                                                                                                                                            |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 4.5. 2937 Sayılı Kanuna Ek ve Deęiřiklik Getiren Mevzuatın Yürürlüęe Giriş Tarihini Gösterir Liste .....                                   | 395        |
| <b>5. DEVLET İSTİHBARAT HİZMETLERİ VE MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI KANUNU'NDA DEĞİŐİKLİKLERE SEBEP OLAN POLİTİK SÜREÇLER VE KRİZLER.....</b> | <b>401</b> |
| 5.1. Oslo görüşmelerinin Sızdırılması ve 7 Şubat 2012 MİT Krizi .....                                                                      | 402        |
| 5.2. 17-25 Aralık 2013 Soruşturmaları ve 01-14 Ocak MİT Tırları Olayı .....                                                                | 405        |
| 5.3. Çözüm Süreci .....                                                                                                                    | 410        |
| <b>6. GÜNCEL 2937 SAYILI DEVLET İSTİHBARAT HİZMETLERİ VE MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI KANUNU .....</b>                                       | <b>415</b> |